

*KONTRA FERENC**Vedran legyőzi a szörnyet*

A két tenyerem a szememre szorítottam, és úgy voltam vele, mint a pillangóval, ha elengedem, csak ellibben, és sohasem látom többé, csak a sárga folt marad a helyén, mint amikor a napba nézek, és aztán már nézhetek bárhova, a folt sokáig ott marad, egy ideig még ott látom mindenem, amerre nézek, de az a nyár eltűnik nyomtalan.

Hatalmas kék tóra hasonlított a tenger, amely az időjárástól függően változtatta a színét és a kiterjedését. Néha egybeolvadt a szemközti sziklával, ilyenkor szélesebbnek tűnt, néha az eget tükrözte, de ha csupán a nap ragyogott a tiszta égen, saját mélysége szerint árnyalta színeit a sekély zöldestől a mélykéig.

Soha nem láttam ugyanolyannak sem a vizet, sem a tájat körülötte, ezért sohasem untam meg a látványát, mert minden pillanatához egy új érzés kötődött.

A várost félkör alakban sziklák vették körül, szemben pedig a kopár sziget tarkarta el a nyílt tengert, melyre csak egy keskeny szoroson át lehetett kijutni. Csak kisebb sétahajók araszolhattak lassan át rajta, és az utasok nem hagyták ki azt az élményt, hogy sikongva megérintsék a sziklák óriásköveit. Ilyen szerencsésen rendezte el a természet, hogy megóvja az öböl tisztaságát, a viharok is kifáradva jutottak el ide, hosszú idők hullámverésének dühét mind a kopár sziget szenvedte el, a sógyalulta, kiszáradt mészkőn jóformán nem is maradtak növények. Különösen azon az oldalán nem, amely felénk nézett, és látványnak éppen így maradt feledhetetlen: fehéren, csupaszon, és ettől lett a mi partunk még inkább tarka paradicsom.

A nagynéném a postán dolgozott, a két lánya délelőttönként folyton rajtam csüngött, túl kicsik voltak ahhoz, hogy játsszak velük, inkább csak vigyáztam rájuk néha.

Vedrant és Massimót hosszú évek óta ismertem. Egyidősek voltunk és nagyjából egyforma magasak is.

Mindketten ugyanabban a meredek utcában laktak, amely a kolostor felé vitt. Megpróbáltam egyszer biciklivel felhajtani, de az erőlködéstől folyton kitekeregett a kormány a kezemből, és leestem. A fagyaltos napernyője alatt ültek, a térdüket csapkodták a nevetéstől, így ismerkedtünk meg.

Az utca felső részén laktak az olaszok, lent, a part közelében pedig a horvátok, nagyon régi kőházakban, keskeny ablakkal, élénk színűre festett zsalugáterekkel és meredeken felvezető lépcsőkkel. Nem is nagyon lehetett őket különválasz-

tani, összeérték, mintha egymásba nyíltak volna, kiszögelléseiknek sohasem jöttem rá a rendjére, hogy miért vannak, mi az igazi funkciójuk. Mert a külső szem nem a különbözni akarást vette észre, hanem a látvány egészére, a háromszintes épületek együttesére figyelt, ami egyedi volt. Mintha a tájat a fotósoknak, a festőknek, a művészeknek építették volna, hogy gyönyörködjenek a tájba illesztett, egymásra vigyázó házsorokban. Mintha ősidők óta minden ilyen lett volna: a helybeliek az egymásra utaltságban ismerték egymás nyelvét, szokásait. Összetartóak és öntudatosak voltak, a tenger kicserzi az ember bőrét, és talán belülről is nagyobb keménységet mutattak, ez különböztette meg már első ránézésre a helybelieket azoktól, akik csak úgy néha eljöttek ide, hogy a Kvarner-öböl legimpozánsabb strandján barnuljanak le. És még a templom homlokzatának napóráján sem tudták leolvasni a pontos időt...

Engem a barátaim is ide kötöttek, általuk tekinthettem be egészen meseszerű, ismeretlen zugokba, melyeket bármikor előhív emlékezetéből az ember, és örökké elevenek maradnak a képek, amit csak egyszer lehet átélni, az itteni idő megismételhetetlenségével együtt.

Legyőztük az Arsenalt a Wembleyben, hadonászott Massimo, és ezt naponta megismételte.

Nem hallottad még Andrea Orlandini nevét sem, kérdezte megrökönyödve.

Massimo anyja leanderekkel ültette körül a házat, ettől édeskés, rózsaszín illat járta át a félhomályos szobákat, melyekben mindig érezni lehetett a bőra hol szelídebb, hol erősebb fuvallatát. A mindig résnyire nyitott ablakokon a víztükörnek más és más része látszott, attól függően, hogy melyik emeleten voltunk, úgy építették meg az épületet, hogy minden szoba másik arcát mutassa meg ennek a misztikus tájnak. Az ablakpárkányon apró gyíkok napoztak.

Minden házhoz másfajta gyíkok tartoznak, magyarázta Massimo.

Ez már igazán túlzás. Olyan, mintha azt mondanám, hogy nálunk bezzeg másfajta legyek röpködnek, mint a szomszédban.

Massimo ritkán szokott ekkorát hahotázni.

Akkor győződj meg róla személyesen, csak el ne ijeszd őket, mert elő nem jönnek egyhamar. Figyeld a hátukon azt a kék csíkot, és jól jegyezd meg, mert még sokféle gyíkot láthatsz, és meglátod, mennyiféle faj van, eltérő a mintázatuk.

Massimo nagyanyja olyan tésztákat főzött fűszeres, paradicsomos szószokkal, amilyent senki más, és amíg elkészült, egyfolytában mesélt. Nem meséket, hanem a család történeteit, mintha a család krónikája az ő emlékezetén keresztül hagyományozódott volna, és a történetei is olyan kortalanok voltak, mint ő maga. Mi közben felcseperedtünk, ő pedig ugyanazt a szőnyeget szötte tovább a Fiorentina liliummintájával, amit évekkal azelőtt elkezdett, mintha az életét szőné bele, mígnem egyszer véget ér.

Massimót vallásosan nevelték, fekete volt, korán serkenő szőrzettel, izmos focista lábakkal. Még középiskolás korában is a Fiorentina violaszínű mezét viselte

Roberto Baggio nevével. De ezen a nyáron végleg megkomolyodott, és tiszta fehér pólóban járt. Kétszer is meggondolta, hogy mit mond, leginkább kioktatni szokott bennünket, és felbosszantotta, ha kinevettük ezért.

Vedranék házat levendulaillat töltötte be, a hegy lankáján volt egy darab kőfallal keretezett levenduláskertjük. Meg is kérdeztem, hogy itt nem terem más, de csak csóválta a fejét, hogy fogalmam sincs az itteni dolgokról, nem tudom, mennyit ér itt egy ekkora darab föld, még a múlt század elején is zsákokban árulták a hajósok a messziről hozott termőföldet, és annyiba került, mint nálatok egy zsák szén. Legfeljebb még olajbogyót lenne érdemes termesztetni.

Bevallottam, hogy eleinte nem is voltam tisztában a levendula értékével. A házban a szárított virágok fürtjei lógtak mindenfelé a falakon, még így, szárazon is megőrizték eredeti kék színüket. Vedran nővére apró zsákocskákat varrt, abba rakta az árnyékban szárított levendulát. A turisták szívesen vásárolnak ilyen praktikus ajándékokat, mert a levendula elűzi a rovarokat, a molyt, a levéltetvet. De nyugtató hatása is van, fűszernövényként pedig nélkülözhetetlen a mediterrán konyhákban.

Vedran folyton mosolygott, nomen est omen, valóban derűs volt, amivel le is vett mindenkit a lábáról. Bármilyen rosszat csinált, senki sem tudott haragudni rá.

Ezen a nyáron is az jutott eszembe, hogy semmit sem változtak. Velem együtt, tehetném hozzá, aki csak a nyarakat töltötte a szigeten. Ugyanolyan akartam lenni, mint ők. Szorongásos gyermekkorot hagytam magam mögött, bennük viszont ennek a nyomát sem fedeztem fel, ettől kicsit félszegnek éreztem magam, amit ők észre is vehettek, mert végtelen tapintattal legyintettek a kételyeimre. Lassan mégis beigazolódtak közös fenntartásaink és tapasztalataink a felnőttkor küszöbén.

Pedig elébe akartunk menni a kihívásoknak. Minden tapasztalattal előbb akartuk magunkat felvértezni, mint a velünk egykorúak, mi felül akartunk kerekedni, mi okosabbak akartunk lenni. Egy óriás léggömbön emelkedtünk az egész világ fölé.

De akkor is csak tizennyolc évesek voltunk azon a nyáron. Még ha többnek látszottunk is. Még ha többnek is akartunk látszani.

A kamaszkori barátság megmarad: soha többé nem ülhetsz oda olyan őszintén senki mellé, és nem mondhatod már senki másnak, hogy gyere, legyünk barátok.

Mert Massimo ugyanolyan gyorsan gurult méregbe, és ugyanolyan gyorsan békélt meg, mint kölyökként. Vedran ugyanolyan ügyesen mászott a fára kiskorában, mint később a kötélhágcsón a hajóra. Közülünk csak ő tudott szörfözni, és persze imádták a lányok. Vedran igazi tréfamester volt, az osztálytársai is mind tudtak róla valami vicceset. Kár, hogy csak a nyarakat töltöttem velük, azt gondoltam, itt az iskola is más. De amikor ezt egyszer hangosan is kimondtam, akkor nagyon kiábrándultan tették hozzá, hogy azért a többi évszak sokkal szür-

kébb, olyanok, mint azok a hegyek, és a sziget magánya rányomja a bélyegét az itt lakókra, és ettől sokkal szomorúbbak lesznek.

Amíg gyerekek voltunk, lassabban múlt az idő. A zseléhalak ellen hadakoztunk, apálykor lehalásztuk őket, és hagytuk, hogy kiszikkadjanak a kavicsokon. Vedran és Massimo együtt búvárkodtak, egyre komolyabb felszereléssel. Kis-korukban még légpipával, szemüveggel meg uszonnal merültek le, hogy csigákat meg kagylókat gyűjtsenek. Ezt adták el egy kis bolt tulajdonosának, aki apró dobozokat, képketeket és egyéb szuveníreket készített belőlük. Aztán a tengerben komolyabb felfedezőutakat tettek, jól eligazodtak a víz alatt. Massimo vészjósló barlangnyílásokról beszélt, ismeretlen járatokról és kígyózó lagúnákról, melyekbe veszélyes beúszni. Az igazi mélységek, éppen a szemközti sziget mentén, kiismerhetetlenek maradtak előttük. Massimo erről a helyről mesélt legtöbbit.

A kopár sziget alja egy szivacsos falra hasonlít, ami mindent magába olvaszt, felfedezhető rajta rég elsüllyedt hajók maradványai, csontok és agyagedények is, melyeket idáig hurcolt magával a dagály, és a szikla semmit sem engedett tovább. Fennakadtak a falon. Azért tűnnek el örökre a hajótöröttek, mert ott ragadnak, mint a bogarak a borostyánkőben. A víz alatti mészfalba kapaszkodva úgy araszolhat és nézelődhet az ember, mint egy fa ágai közt, csak találgathatja, hogy mi mindennek a maradványára lelt, csak nézegetheti a fejére szerelt búvárlámpával, de kihúzni, elvinni nem tudja. Amit ez a tó elnyel, az örökre ott marad.

Hiába csapkodták utolsó erejükkel a sziklán a szív ritmusát a viharba keveredett halászok, végül csak a karjuk rekedt kinn a fal valamelyik üregének peremén.

Egy idő után kinőtték a búvárkodást. Valami nagyobb, valami agyafúrtabbat kellene kitalálni, mondogatták, és egyik este, amikor a mólón ültünk, akkor született meg a szörny ötlete. Olyannyira közös volt a terv, hogy szavanként raktuk össze, hogy meg kellene valamivel toldani ezt a látványt, ne csak ijesztő legyen, hanem eredeti is.

De ki legyen a szörny, kérdezte Vedran.

Ne Medúza legyen, mert azt már legyőzte Perszeusz, és ne is sárkány legyen, mert Szent György már végzett vele. Nekünk egy mai, saját szörny kell, aki nem veszi ilyen szörnyen komolyan önmagát, elmélkedett Massimo.

Kezdjük azzal, hogy kitűzünk egy belátható határidőt vagy egy konkrét időpontot, ami essen egybe a hotelvendégek váltási időpontjával, ez nekünk is fontos, hogy megtervezzük a saját lépéseinket, mint a sakkozók. Legyen a játék mindenkié.

És ezt a végszót nem mondhatta volna ki más, mint Vedran, aki úgy osztotta magára a hős szerepét, hogy közben a saját képére is faragta. És mi tudtuk, hogy neki találtuk ki ezt a szerepet.

A turisták ebben a zárt, magas sziklával körülvett medencében még hiszékenyebbekké is válnak; két-három hétre jönnek, nem ismerik egymást, ez előnyére válik a játéknak, mert csak a végén jönnek rá, ha hagyták magukat befolyásolni, akkor részesei lehetnek a játéknak: a szöghajú dánok, a szeplős hollandok, a rezzenéstelen arcú svédek vigyék haza ezt az élményt is.

Abból indultunk ki, hogy nyaraláskor amúgy is mindenki jobban elengedi magát, és ettől kicsit gyerekesebb lesz. Mert a felnőttek ráadásul jobban bele is élnek magukat gyerekeik világába, mert ilyenkor velük kell játszani, pótolni kell az év közben nélküliük eltöltött időt, és meséket is kell olvasni a strandon, a mesék pedig egybefolynak a tájjal, ahol elhangzanak; és ha valakitől esetleg távol áll, amit olvas, akkor a történet sem hangzik hitelesen, a gyerekek is megérik, ha valami hamisan szól, elindulnak inkább műanyag vödörrel meg a nyeles merítőtűhálójukkal kishalakat meg rákocskákat gyűjteni.

Egyetlen dologban pedig kortól függetlenül mindenki nagyon hasonlított a másikra: látszott, hogy gondos készülődés előzte meg a nyaralást: a pólók, a szalmakalapok, a fényvédő krémek és napolajak kiválasztása, ami után az egyenként számolt lassú napok a megérkezéssel másfajta ritmushoz érkeztek, és ehhez kelemesebb volt hozzászokni, mint az otthon hagyott hétköznaphoz. Hasonlóan élték meg ezt a helybeliek is...

A város homorú, félkör alakú partját követő sétányon minden létező helyre kiragasztottuk jókora betűvel három nyelven a feliratot, hogy Vedran a jachtkikötő mólójánál legyőzi a szörnyet. Az időpontot még nem írtuk oda. Majd annak is eljön az ideje.

A strandon már csak néhányan tébláboltak, göngyölték össze napozógyékényüket, és lassan befedte a hegytetőket a narancsszínű égbolt. Letelepedtünk a napernyők alá, a nyugagyakra.

Nono, nem fizettetek, döfte hátba egy esernyőrúddal Masssimót a fürge kis fickó, aki nyomban ott termett, hogy behajtsa a pénzt az újonnan érkező vendégeknek.

Massimo hátrafordult, és elnevette magát.

Te tartozol nekem!

Ugyan mivel, fenekedett tovább a rúddal.

Hány évig másoltad a dolgozataimat?

Akkor meg miért bukott meg, csavart egyet a dolgon Vedran.

Nem igaz, nem buktam meg, csak nekem dolgoznom kellett, nem voltam ilyen naplopó, mint ti.

Nézzétek, milyen önérzetes lett, állt fel Massimo, hogy leemelje az akadémikus-kodó széles szalmakalapját.

Add vissza, ez munkaeszköz.

Éppen ilyen kell nekünk.

Miben sántikáltok már megint, kérdezte gyanakodva.

Nem kötjük az orrodra, mondta Massimo.

És a szalmakalapom?

Ne félj, visszkapod.

Ciccegett cinikusan a fiú, miközben összecsuksa sorban a lila napernyőket a műanyag ágyak felett.

Hallgatózik, súgta Vedran.

Csak akkor folytattuk a beszélgetést, amikor már végleg eltűnt a sétányon a szemünk elől.

Ha egy előadásnak megvan a címe, akkor már csak a történetet kell kitalálni hozzá. Először arra kell felhívni a figyelmet, hogy a szörny létezik. Sőt felbukkan többször is, mondtam.

De a mi szörnyünk nem olyan elavult lesz, mint a Loch Ness-i, nem egy óriás-hüllő, ami néha vagy kidugja a fejét a vízből, vagy nem, szögezte le Massimo.

A hír, hogy valaki legyőzi, úgy hangzik, mintha párbajra hívnám a szörnyet, és nyilván egy fénykarddal nyisszantom majd le a fejét, mert hát miye legyen alapvetően egy szörnynek, fűzte tovább Vedran.

Addigra túl lesz mindenki az akváriumokon, a tintahalas és rákos tálakon, a halvacsorákon meg a környező római kori romok felkutatásán, bólogattam.

Senki sem hisz ugyan a szörny létezésében, mégis mindenki látni akarja, hogy mi történik, mondta Massimo.

Vedran a piacon szerzett egy emberfej nagyságú sárgadinnyét.

Massimo fekete nejlonszákot gyűjtögetett, melyek elég hosszúak voltak, ebben szokták a szemetet kitenni.

A két móló közé feszített kötélnek kellene egyensúlyozni, javasoltam.

Mi vagyok én, kötél-táncos? Előbb végezne velem a szörny, mint én övele, hadonászott Vedran.

A szörnyet rögzíteni kell ahhoz, hogy felbukkanjon a vízből, csillapította le Massimo.

És a látvány, kérdeztem, az milyen lesz.

Bekapcsolom a víz alatt a búvárlámpát, sejtelmes fényben világítja meg a szörnyet, éppen attól lesz hátborzongató, mert nem fehérre, hanem fekete nejlontra vetítődik felfelé – maga a víz. Az áramlatok állandó mozgásban tartják. A felszíni hullámoktól pedig úgy tűnik majd, mintha a szörny szellemeként lebegne. Azért lesz hatásos látvány, mert elvesznek a valódi körvonalai, csíkokra vágom a fekete nejlont, hogy vigye a szél, a szem képtelen különválasztani a sötét háttértől a fekete alakot. Attól válik valami igazán félelmetessé, ha nem is látják pontosan, hogy milyen.

Ehhez Vedran is bólogatott.

Mint egy operában, elő kell készítenünk a szörny belépőjét. Valamit már tudni kell előre a szörnyről, nem bukkanhat csak úgy fel aznap este a semmiből, mert akkor azonnal rájönnek, hogy csak egy jópofa trükk, mi találtuk ki.

A víz kidobhatna valami furcsát a partra, mondjuk, valami húscafatot, vetetem fel.

Habszivacsból meg festékből össze lehetne gyúrní, mint a tésztát, és lebegne vízen, mondta Massimo.

De akkor nehogy már kidobja a partra a víz, mert a fürge és kíváncsi turisták kihalásszák, rájönnek, hogy ez egy semmi, legyintett Vedran.

Az a valami csak lebegjen véresen a part közelében, ott, a sziklák alatt, ahol nem fürdik senki, mert a meredek szikla tele van sünnel. Lemerülök, és húzom a víz felszínén, és eltűnik valahol a tó közepén az a valami, mondta Massimo, és közben arrafelé mutatott, ahova mindezt képzelte.

Persze, biztosan lesznek szemtanúk, főleg, ha ezt megismétled néhány napon keresztül, lehetőleg alkonyatkor, amikor arra sétálgatnak, majd elmesélik egymásnak a vacsoránál, hogy láttak valami furcsát a vízen, csettintett az ujjával Vedran.

Meg kell várni a szörny felbukkanásával a teliholdat, mert akkor ezüstös fény pásztázza a hullámokat, imádkozzunk, hogy ne legyenek túl nagyok azok a hullámok, mondta Massimo.

Igen, igen, mert a telihold a szörny árnyékát a partra vetíti, ettől sokkal nagyobbak látszik, bólogatott Vedran.

De kellene valamilyen konkrét megjelenés is, ami nemcsak sejtés, hanem igazi látomás, vetettem fel.

Pontosan, ma már nem veszik komolyan az emberek a mesebeszédet. Igaz, hogy sok itt a gyerek, de nemcsak ők vesznek részt a játékban, kell ennek a tónak egy igazi szörny, rúgott a homokba Massimo, mintha tizenegyest ítétek volna neki.

Milyen szörnytől félnek legjobban, csapott a levegőbe Vedran.

Olyantól, ami ordít, mint amilyenek a dinoszauruszok, nem is kell mást csinálniuk, megjelennek a vásznon, elordítják magukat, és mindenki összecsinalja magát, mondtam.

Csend lett körülöttem, mint akit hülyének néznek, ez felbátorított, és hozzátettem, hogy legyenek nagy fogai a szörnynek, azokat mutogassa, mert abból látszik, hogy a szörny harap.

Elment az eszed. Attól hamar elpárolog egy szörny varázsa, ha csak ordít meg harap, utasított rendre Massimo.

Miért, szerinted miben rejlik egy szörny varázsa, csúfolódott vele Vedran.

Az a félelmetes, ami bizonytalan: talán állat, talán nem. Láttatok már madár-ijesztőt? Amikor még kicsi voltam, még én is félttem tőle, mert a szőlőben állt egy karóra szúrva. A nagyapám kabátját, nadrágját tömték ki szalmával, a fejére kalapot tettek, és ezzel ijesztették el a seregélyeket, próbáltam komolyra fordítani a szót.

Te is egy madár voltál. Itt aztán mutogathatnád a madárijesztődöt a sirályoknak, simán leszárnák, szellemeskedett tovább Vedran.

De én azért félttem tőle, mert a nagyapám meghalt, és az az ő ruhája volt, messziről nekem igenis a szellemének tűnt. Úgy néztek rám, mintha ti sosem féltetek volna gyerekkorotokban semmitől, most pedig megjátsszátok magatokat.

Némi csend után Massimo lassan belevágott, hogy megcáfolja, amit mondtam. Azt, hogy ő márpedig nem játssza meg magát.

Én a mozisembertől félttem, mert azt mondták, hogy magával viszi a gyerekeket. Mindet a dobozába gyűjti, szegények nem tudnak kiszabadulni, mert a gonoszság elveszi tőlük a harmadik dimenziójukat, és az idők végezetéig pergetik őket a filmen, a vásznon már nem is élnek tovább, csak ismétlődnek, és a nézők nem is tudják, észre sem veszik a gyerekek arcán a moziban a félelmet, mert az nekik csak egy film.

Másnap reggel kivittük Vedran gumicsónakját, áteveztünk a kopár szigetre, sátrat állítottunk, vittünk élelmet, vizet, hogy kitaratsunk alkonyatig. Felállítottuk a szörnyet a parton. A sárgadinnye lett volna a feje, de rossz ötlet volt, és inkább megettük.

Istentelen nehéz volt kalapáccsal egy vasrudat beleverni a sziklába. El tudtam képzelni azokat a rabokat, akiket valamikor régen ide hoztak követ fejteni. A vasrúdhoz hozzádrótoztuk az alumíniumkarokat, egy régi analóg antenna részei voltak. Valamelyik tetőről szedte le Vedran, fel sem tűnt senkinek a hiánya, régen nem fogta már semminek a hullámhosszát. Ide viszont kellettek végtagoknak, mintha azok lennének. És a két fluoreszkáló zöldes fényforrás, mintha a két szeme lenne, a szigethez vezető alagútból csavározta le Vedran, a nyomvonaltartási jelek pöttysorába tartozott eredetileg. És úgy kellett megépíteni mindenféle hulladékból ezt a szélben lengedező alakot, mintha minden mintha lenne rajta. Emberből is, állatból is lenne. A túlsó partról az éjszaka is fehérülő sziklán olyan legyen, mint egy bolygó szellem.

A csónakból láttuk, hogyan távolodik, és teljesíti küldetését. Tudtuk, hogy sokan látják még, de mire mindenki felfedezhetné, már magába szippantja a dagály, és a letépődő végtagok a mélybe hullva helyet keresnek maguknak a szivacsos sziklafalban.

A következő két napunk türelmetlen várakozással telt.

A hullámlovasok együtt indultak. A motorcsónakok pisztolyrajttal indultak. Vedran tíz méter után felbukott a vízen. Sítalpait a fövényhez csapta, mintha azokon múlt volna.

Massimo közben előkészítette a kellékeket.

Én végigragasztottam újra a felhívást, hogy holnap éppen sötétedésre, kilenc órára jöjjön mindenki a jachtkikötőbe, ahol Vedran legyőzi a szörnyet.

A jachtkikötő két párhuzamos mólója nyúlt bele leghosszabban a tengerbe. Éjszaka itt kellett összerakni a szörnyet, lefektetni a vízfenékre, hogy aztán minél

hatásosabb legyen a feltámadása. A fagyaltos malomkőnyi napernyőtalapzatát görgettünk végig a mólón, egy vaskorlát négyméteres rúdját a fürdőszobákban használt, vízhatlan műanyaghabbal rögzítettük, vártunk vele, amíg megkötött, akár a vasbeton. Az volt a fontos, hogy a szerkezet egyszerűen működjön: Massimo majd fogja a rudat, és maga felé húzza, a víz felhajtóerejétől nem is lesz súlya, csak irányítani kell. Olyan lesz, mint egy billenő szerkezet, amiben még a talapzat is segíti. A víz lassítja a mozgást, kipróbáltuk, előbb a fej tűnik fel, fokozatosan az alak többi része, végül a saját természetes súlypontján a vasrúd derékszögbe kerül és egyenesen áll. A lefejezés pedig még ennél is egyszerűbb lesz. Vedran suhintgat a fénykardjával, amit Massimo lát a víz alól, és nem tesz mást, mint kikapcsolja a bűvárlámát. Ekkor jövök én, bekapcsolom a móló reflektorát, ami abban a pillanatban elvakítja a nézőket, és jöhet a kalapozás, valamennyit mindenkit dob majd a szalmakalapomba.

A Corinthia szálló teraszán a zenekar egy régi táncdalt játszott, rasli smo ovdje mi u tihoj dolini našeg sna, amely gyermekkorunk csendes völgyéről szólt, ahol felcseperedtünk. Odajött a mólóhoz a fürge napernyős fiú, hogy kell-e segítség, mert nekem elmondhatja, hogy ezek mindig rosszban sántikáltak.

Jól van, ha segíteni akarsz, akkor tartsd minél távolabb a báméskodókat.

Vedran idegesen kérelmezte a sziklákat, túl sötétnek látszottak, ami azt jelentette, hogy a felhők eltakarják a teliholdat. A szurokfekete égbolt azt jelezte, hogy vihar közeledik.

Mint ahogyan jönni szokott, a villámokat küldi előre, hallani is már egy kis morajlást, de az igazi záporig még éppen annyi idő maradt, amennyi kell, magyarázta Massimo, és lemerült a vízbe.

A parton némi mozgolódást láttam.

Ne izgulj, pajtás, és jól hátba vágott Vedran, ami szokása volt. Megigazította a jelmezét, a hiúság sem hiányzott belőle, bekapcsolta a lézérlámpát, aminek a fénye úgy hasított felfelé, mintha a felhőket döfte volna hasba.

Most látszott csak igazán, milyen alacsonyra ereszkedtek.

A partról erősödő zaj hallatszott: nevetgélés, türelmetlenkedő füttyök, később egy kis bátortalanul biztató taps.

Massimo bekapcsolta a bűvárlámpát, megmarkolta lent a vasrudat, és billentette lassan felfelé.

Vedran jelt adott.

De a természetben nincs semmilyen tervezhető szabályszerűség. Nincsen fohász, ami a csapástól megvédene.

A lopakodó szél nyomán szemerkélni kezdett az eső.

A napernyő vasrúdja felemelkedett a fekete vízből. A felborzolt vízen villám cikázott végig, és abban a pillanatban úgy éreztem, mintha egy medúza húzott volna végig a hátamon csípős ostorával. A móló kövei is beleremegtek a mennydörgésbe.



És a hirtelen lett csendben mintha a szörny elvarázsolta volna önmagát. Aztán nehéz cseppek plattyantak a vízbe, mint amikor nagy eső elébe nézünk, és ott állt hirtelen alulról kivilágítva a büszke szörnyeteg, amely a miénk volt, és szalagokra tépett testét éppen úgy fújta a szél, amilyen testetlennek elképzeltük. A feketére festett szalmakalap szélére kötözött szalagokat hirtelen az égnek röpítette a vihar, mintha egy óriásnak égne állna a haja.

A tömeg a döbbenettől visszahőkölt. Ott álltam velük szemben, iszonyat tükröződött az arcokon. Nem is tudták pontosan, mit láttak. A villámlás, a szakadó eső szinte pillanatok alatt egybefolyt és néptelenítette el a sétányt. Bőrig áztunk.

A kalapozás már meg sem fordult a fejemben.

Vittek a lábaim, rohantam a mólón Vedran után, ahogy csak tudtam. Ott állt a szörny, mint egy makacs szobor, akit máris elfelejtettek.

Vége van, kimászhatasz, kiabált Vedran, mintha eljuthatott volna a hangja a víz mélyére. Letépem ezt a műanyag vacakot a vasrúdról, a többi ráér holnapig, úgyis elsodor mindent...

Te kihez beszélsz, kérdeztem rémülten.

Mégis mit gondolsz?

Lenéztem, körbefordultam, és a felerősödő szél majdnem belevágott a tengerbe. Leguggoltam, és megkapaszkodtam a csónakkikötő egyik vaskampójába.

Vége van, kimászhatasz, Massimo, ne hülyéskedj, a nyakunkon a vihar, vége van, ismételte Vedran.

Úgy marta a szemem a só, hogy szinte fáj. A hullámok átcsaptak a mólón, és két hullám között ismét lenéztünk oda, ahol még mindig világított a bűvárlámpa. Hiába akartunk ravaszabbak lenni, hiába terítettünk ponyvát a világ fölé, hiába gondoltuk, hogy mindenkinek túljárhatunk az eszén. Lelkünkben egy tehetetlen öregember élettapasztalatával csapkodtuk a sziklán az életmentők szívritmusát. És hiába ugrottunk a vízbe, hiába emeltünk a tajték fölé minden mozdíthatót.

Nem hallod, a parton mindenki a Fiorentinának szurkol. Hát nem te vagy az, ordított Vedran. Felemelt egy hatalmas követ a tengerből, és tartotta. Tartotta imbolyogva a levegőben, amíg csak bírta.